

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

IX. Iac. Sadoletvs Episc. Carp. Lazaro Bonamico S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

& proferte in medium institueris: remque totam, qua nulla ferè subtilior, neque enucleatior excogitari possit, summo studio & cura, summis laboribus vigiliisque confeceris: diuque sub eadem expolitam lima adhuc compressam domi continueris: quid mirum mi doctissime Ripa, si ego, ut eam aliquando ederes, & ad publicam utilitatem inuulgares, non hortator solum, verum etiam rogator accessi: cum de tuo præcellenti & admirabili ingenio sentiens id quod necesse est, non æquo ferrem animo, tam diu differri commune omnium doctorum & bonorum virorum commodum, cum præsertim ex eo egregia quedam laus & expectendus honor mihi ipsi quoque pareretur: Quo quidem nomine duplices tibi ago gratias: vnas cum cæteris hominibus communiter, quod ipse quoque tuis eruditissimis laboribus & monumentis ad fructum meorum studiorum viurus sum: alteras proprias iam & singulares, quod sum hoc tanto abs te & tam præclaro munere honestatus, quo meum nomen per tua scripta commendari immortalitati voluisti. Cui muneri si referri ea gratia posset, quam ego libenter redderem, crede mihi, cognosceres & experirere, in hominem memorem & gratum tua te officia & studia contulisse. Sed in hoc etiam tua humanitas & fortuna illustrior fuerit, quod ea dare potuisti, quibus participare mihi posses. Ego tamen ad eam beneuolentiam, qua te semper maxima complexus sum, & ad id iudicium, quod de tuis ingenij & doctrinae ornamentis eximium semper feci, adiungam vinculum officij & obligationis, qua tibi perpetuo deinctus futurus sum: quanquam hæc quoque ipsa in vero amore & fideli amicitia, qua iam pridem copulati sumus, satis per se omnia insunt. De cætero quicquid ab utroque nostrum in alterum profectum fuerit, id non nouam constituere, sed veterem & mutuum beneuolentiam nostram declarare videbitur. In quo ut tecum omnibus officiis certem, ita adnitur, ut siue victor, seu victus, in eadem & pari laude vtrumque sim positurus, quando non vinci beneficiis, quibus plerumque tempus & fortuna occasione dant: sed in amore, & fide amicitiae inferiorem esse, id probo viro maxime fugiendum est. Tu valebis, & perges qua præclare instituta sunt, ea quamprimum emittere: meque amabis, si tamen te à me vnice amari verè existimas. Vale, Carpentoracii, XVI. Calend. Octob. M.D. XXXVII.

IX.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP.
Lazaro Bonamico S. P. D.

O Gra-

Gratias tuas mihi iucundasque literas: quae etsi tardissimè
 ad me perlatae sunt, (scriptae enim V. Idus Maias, extremo
 mense Octobri mihi sunt redditae) tamen quòd primae mihi de te,
 & de tua nihil commutata erga nos voluntate optatissimum
 nuntium attulerunt, non dici potest, quae à me lætitia & gratula-
 tione fieriat: acceptæ. Namque scito, has vnas mihi abs te post
 notitiam digressum ex vrbe fuisse redditas: perbreues illas, qui-
 dem, sed plenas officij, suauitatis, beneuolentiae: quibus etiam
 præsertim liber adiunctus fuit, & propter philosophiam gratus,
 & quòd a te profectus, est aliquanto gratior. Agnosco enim, præ-
 dicatione tua esse factum, vt ille mihi honos potissimum habe-
 reat. Te enim facis tuo grauissimo testimonio, vt nos aliquid
 esse videamur: cum ea sit de tua eximia doctrina, singularique
 iudicio apud omnes homines opinio, vt quem tu laude cohone-
 stas, de eo non possit nisi honorifice & ample iudicari. Age-
 rem gratias, si hoc non alienum nostra familiaritate esse existi-
 marem. Sed perinde sit atque si essent actæ. Ad Franciscum A-
 salanum dedi literas, gratissimum mihi illius munus, multoque
 magis quòd de me facit iudicium, fuisse significans: conaturum-
 que me, vt referam gratiam, si occasio fuerit. Quòd idem illi
 ab te ipso confirmari, teque meae naturæ memoris atque gratæ,
 apud illum testem, & si opus sit, etiam sponsores esse opto. De
 me autem, mi suauissime Lazare, sic habeto, nihil aliud iam mihi
 esse in optatis, quàm quo pacto queam hoc, quòd mihi reliquum
 est temporis, totum in optimis artibus studiisque consumere. Mul-
 ta adhuc me impeditum tenuerunt, quæ ego partim iam remis-
 sissimè curare ceppi, partim penitus abieci: vt tandem aliquando so-
 lus & liber, in hanc vnam curam me conferrem. Itaque mihi ipsi
 non desum: assidue lego, scribere etiam sum ingressus nescio
 quid: quòd quidem si processerit ex sententia, maiore animo ad
 rediendum sum perreiturus. O si te haberem, quos mihi spiritus tuus
 ille doctissimus sermo, & familiaris vultus excitaret: Paulus mihi
 in studiis mirificus comes, rari alij, vel potius nulli: quanquam A-
 uerense est Alciatus, vir omni cultissimus doctrina, mihiq; ami-
 cissimos nonnulli præterea, sed pauci: verum vt iam sunt, qui mi-
 rari incipiunt, & conentur idem facere. Cum Fregosio nostro fre-
 quens nobis scribendi commercium, occupationibus distinemur,
 quò minus vnum in locum conueniamus. Hæc quòd ad docto-
 rum hominum consuetudines attinet. Cætera sanè iucunda &
 placida. Ora hæc quam incolimus, ventis paulò infestior: cetero-
 quin amabilis, & imprimis amœna est. Nos hortos suburbanos
 sic diligenter instruimus & ornamus, vt appareat, in illis spem
 omnem oerij & oblectationis nostræ nobis esse repositam. Quos
 si aliquando videris, reperies Quirinalibus illis nostris nequa-

quam inferiores: aquarum quidem abundantia, & vbertate pomorum etiam superiores esse: Habes statum nostrum. Tu de tuo vt nos facias certiores, idque crebrius, magnopere a te peto. Nihil est enim mihi iucundius, quam & sepe de te audire, & loqui. Bembum, Nigrum, Michaelem, Teupulum, ceterosque quos tute nosti esse amantes nostri, iube meis verbis saluere quam plurimum. Et tu salue ac vale mi charissime & optatissime Lazare: nosque amare perscruera tui proflus cupidissimos. Carpentoracii, pridie Calend. Nouemb. M.D. XXVIII.

X

IACOB. SADOLET. EPISC. CARPENT.

Lazaro Bonamico S. P. D.

Cum iam diu ignorarem quibus in locis esses, propterea quod recordabar, te postremis literis tuis, ad me nescio quid de tua quadam peregrinandi voluntate scripsisse: neque hi, qui sine ad me literas dederant, vllam tui omnino mentionem fecerant, accepi literas tuas, ex quibus te apud tuos esse, & memoriam nostri pristina cum beneuolentia conseruare cognoui. Quae quidem mihi iucunda cognita fuerunt, sed illo nihil mihi iucundius, quod intelligo te ita gerere, atque augere rem literariam, vt tua eximia virtus atque doctrina, & tibi maxima laudi, & plurimis vtilitati emolumentoque sit. Etenim quid est (queso) praclarus, quam videre florem collecta ex omni Italia iuuentutis, incumbere ad optimas atque honestissimas artes: atque ad illud summum perfectumque contendere, in quo hominis virtus sita sit: Quod quidem facit, vt diis simillimi esse videamur, & te doctore magistroque contingere, vt qui tuam eruditionem, ingenium, probitatemque cognoscimus, facile coniectura prospicere iam possimus, quantum de noua sobole doctorum bonorumque virorum sperandum nobis sit: quae maximè his literis, & his studiis potest frequentari. De qua re tibi hoc etiam scribo accuratius, quod vilis sum aspicere in literis tuis haesitationem quandam tuam, tibi ne in ea sententia permanendum, nec ne sit. Quae me certè haesitatio molestia afficeret, si putarem tibi, aut per tuum, aut per aliorum consilium, vt ab isto munere desisteres, licitum esse. Sed cum neque videam causam, cur te tam praclarum instituti, non dicam poenitere, sed non summo opere cupidum esse oporteat, & nihil sit quod agere melius possis: non est cogitandum tibi, quid in eo laboris insit, sed quantum reliquis commodi: cum praesertim munus nullum hominis magis sit proprium, quam sua bona communicare cum ceteris, plurimumque vtilitatis & commodi ex se in alios profectum velle. Cuius generis